

Izhaja vsaki četrtek ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1.50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema uredništvo v Gorici, dvorišče sv. Hilarija št. 7.

Naročnino in naznanila sprejema upravništvo v Gorici, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekalšču nasproti mestnemu vrtu in na Korenjskem bregu (Riva Corna) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petit vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Kraljevi umor v Srbiji.

Grozovito krvavo dejanje, kakršnega Evropa že dolgo ni doživela, je na praznik Sv. Rešnjega Telesa brzovjav sporočil širnemu svetu. Srbski kralj in kraljica, njena dva brata, dva ministra, mnogo svojemu kralju zvestih častnikov in vojakov bilo je od 1.—4. ure ponoči od upornega vojaštva umorjenih.

Med tem ko je grozovito dejanje pretresalo mozeg in kosti vesoljnega človeštva, ostalo je srbsko ljudstvo mirno. Uporniki so še isto noč sestavili novo vlado, ki je takoj začela obavljati svoje posle, ter na 15. junija sklicala srbsko skupščino. Vojaštvo je proglasilo za kralja 54-letnega Petra Karagorgjevića. Istega je tudi narodna skupščina, pod vtisom bajonetov upornega vojaštva, soglasno izvolila srbskim kraljem.

Krvavo klanje v Belemgradu je pač eden izmed onih strašnih dogodkov, ki jih prst božji piše v knjigo svetovne zgodovine v poduk vladarjem in ljudstvom, sedanjemu in zanamskemu svetu. Beligranski umor, ki v nebo vpije za maščevanje, zdi se, da je maščevanje neba za vse hudobije, katere so se godile v kraljevem konaku (palači). Avtoriteta kraljev in vlad sloni na istem temelju kakor ona starišev, na četrth božji zapovedi. A tudi dolžnosti vladarjev do svojih podložnih so kakor dolžnosti starišev do otrok začitane in posvečene po četrth božji zapovedi. In koliko je ravno grešila dosedanja kraljeva družina Obrenovičev in pred vsemi koliko je grešil kralj Milan, oče umorjenega Aleksandra, kot oče in soprog! Ločena in samotno v Franciji živeča kraljica Natalija je še živa tožiteljica očeta in sina. Umorjeni kralj Aleksander je bil kakor se svojim očetom, tudi se svojim narodom vedno razdvojen. Vedne preembe ustave, ki so spodkopale pravico in red, kraljevo življenje, ki je

zastrupljalo ljudsko moralo, intrige kraljice in omahljivost kraljeva so dovedle do nečuvnega krvavega dejanja.

Vojaška revolucija v Srbiji pa je tudi resen opomin državam, da ne stavijo vsega svojega zaupanja v moč vojaške sile. Kar se je zgodilo v Srbiji, zgoditi se more tudi drugodi, ako ljudstvo zgubi živo vero. Strah božji in krščansko življenje sta najmočnejša obramba vsake države. Beligranski dogodek jasno govori, da dinastičen čut, ako ne temelj v živi veri, je puhel. Beligranski umor opominja države, da goje v svojih podložnih verski čut, da skrbe za versko vzgojo.

Tudi, kakor vse kaže, kraljevi umor v Belemgradu, ne bode tukaj na zemlji našel maščevalca. Vlade se v srbski prevrat nočejo vmešavati, dokler ne nastane kaka nevarnost za sosednje države. Umor sicer uradni svet obsoja, a z morilci natihoma sklepa mir „idealizem“ morilcev ni obstajal in tem, da narod rešijo tirana, marveč da pribore sebi moč, svojemu prijatelju in pokrovitelju pa kraljevo krono. Oboje se jim je posrečilo. In ravno to, kar označuje njihov čin kot zaničevanja vrednejši, jih je obvarovalo oficijelnega zaničevanja. Morilci so imenovali novo vlado, in države stopajo v uradno zvezo z ministri morilske druhali. Morilci so proglasili svojega kralja in mu z bajoneti in kanoni pripomogli do soglasne izvolitve, in vladarji hitijo izvoljenca morilcev prisrčno pozdravljati. Kralj Peter I. bode kmalu začel obiskavati razne dvore, in povsodi bodo postavljene častne kompanije, ga bodo objemali, mu prijateljsko stiskali roke itd.

Tako se oficijelno odobruje navadni umor, opravičuje kraljevi umor, kar se še vse bode maščevalo. Kajti s kako pravico bodo v prihodnje tovariše Lucchenija, Brescija in drugih kot sovražnike družabnega reda, državne oblasti in kronanih glav mogli zasledovati, ako nimajo

poguma, beligranskim morilcem izreči zaničevanje in zahtevati kazni za nečuvn, grozoviti umor?

Resni so nauki, ki jih crpamo iz nesrečnega dogodka v Belemgradu, da bi jih pač poklicani činitelji tudi uvaževali.

Javni shod „Sloge“ v Dornbergu.

Shod, ki se je vršil v nedeljo na okrašenem dvorišču g. Albina Sinigoja, je bil jako povoljno obiskan. Udeležilo se ga je kakih 500 oseb iz Dornberga in sosednjih občin. Predsednik dr. Gregorčič je otvoril zborovanje, spominjajoč se zadnjega shoda v Dornbergu.

Prvi je govoril dr. Gregorčič o vipavski železnici. Glavni nedostatek pri vipavski železnici obstoji v tem, da vozi po nji prepičlo število vlakov in še ti vozijo ob takem času, ki ni popolnoma nič prikladen krajevnim razmeram. Ti vlaki namreč odhajajo prezgodaj iz Ajdovščine in se vračajo prepozno iz Gorice. Kdor ima opravilo v Gorici in se hoče voziti po železnici, izgubiti mora celi dan. Sedanji vožnji red je prikladen onim osebam, ki hočejo svoje potovanje nadaljevati proti Trstu in Dunaju. Ali takih oseb se po vipavski železnici vozi komaj eden odstotek. In vendar je vipavska železnica namenjena za domače vipavsko ljudstvo in se zaradi tega imenuje lokalna ali krajevna železnica. Zato naj se tudi uvede na nji tak vožnji red, ki bode odgovarjal v prvi vrsti krajevnim razmeram.

Drugi nedostatek je, da nima vipavska železnica zadostno število vozov, — posebno pa ne za osebni promet. Ljudje, ki so pošteno plačali vožnino, morajo se voziti v vozeh, v katerih se prevažajo živina in blago. To nikakor ni častno za državno upravo, a je ob jednem tudi krivično. Vse drugače postopa

državna uprava tam, kjer tečejo državne železnice po italijanskih ali nemških tleh. Tam se uprava ozira na vsako željo italijanskega ali nemškega prebivalstva. Govornik povdarja, da je neobhodno potrebno, da se uvede še tretji vlak. Poleg tega pa naj se prirede ob nedeljah in praznikih še posebni vlaki za meščanske izletnike. Še drugi nedostatek, ki je na veliko škodo Vipavcem in jih posebno ovira pri razprodaji in odpošiljavi zgodnjega sadja in se mora odpraviti, je ta, da vipavska železnica dosedaj ne prevažajo poštnega blaga, marveč le prosta pisma.

Z ozirom na vse navedeno predlaga govornik sledečo resolucijo, katera naj se prijavi obratnemu vodstvu vipavske železnice v Ajdovščini, obratnemu vodstvu državnih železnic v Trstu in pa železniškemu ministerstvu. Resolucija se glasi tako-le:

Javni ljudski shod v Dornbergu z dne 21. junija 1903. izraža svoje obžalovanje, da se državna železniška uprava, ki je prevzela obrat vipavske železnice, čisto nič ne ozira na želje in potrebe ljudstva, kateremu je železnica namenjena, ter zahteva:

1. da se uvede nemudoma tretji vlak, ki je neobhodno potreben, ako hoče ta krajevna železnica ustrezati svojem namenu;
2. da se določi vlakom tak vožnji red, kakor ga zahtevajo krajevne razmere in ljudske potrebe vipavske doline in goriškega mesta;
3. da se pomnoži število vozov za ljudi in blago, ki dosedanjemu prometu niti od daleka ne zadostujejo in stvarjajo neprilichnosti, ki so nevedne velike države;
4. da se brez odloga potrebno ukrene, da bo železnica vozila ne le pismensko, ampak tudi vožnjo pošto, kar je

LISTEK.

Skalnica.

Psalmi v čast M. D. svetogorski. IV.

Večne gore so nam v deležnino dane. Ezechiel 36. 2.

Srečne ste, o vč slovenske gore, srečne! Odsihmal nazivali vas bodo večne.

Tuji prej nad vami majali so glave: „Saj to same dolgočasne so puščave!“

Toda zdaj ste, gore naše, omladele, omladele in po svetu zaslovene.

Ona, ki izvoljena je med ženami Bivališče si izbrala je med vami.

Si izbrala vašo Skalnico najmanj in svoj zlati sedež položila nanjo.

Takrat ste se, hribje naši, vzradovali, ko ste vsemu svetu dika in ponos postali.

Tam, kjer prej se drzno reklo je: „Puščave!“ Vrti zdaj in rodovitne so dobrave.

Tam, kjer prej se reklo: „Gore dolgočasne!“ Zdaj šumijo trume vseh jezikov glasne.

Vzdignite se, gore naše, in poglejte! Silne množice, če morete, preštejte!

Vsi od juga in od severja hitijo hvalit in častit preblaženo Marijo.

Večne gore nam je v deležnino dala. Večna bodi čast Jej, večna Jej zahvala!

Egidij.

36 krat!

Gladstone, slavno znani angleški državni minister, bil je možak, da malo takih! Vzglede vrlih čednosti je močno koristil deželji, ki je bila in je zato ponosna na takega moža. Bil je do smrti eden najzdravejših in najmočnejših mož Anglije. Umrli je v starosti 80 let, dasi bi bil še prav rad živel. Zapustil je ljudem prepis ali recept, recept namreč, kako naj človek živi, da bo zdrav in da učka starost. Ta mož, dasi minister, je v svoje telesno zdravje vsaki dan vsaj pol ure cepil drva. S tem si je krepil in gibal život po večurnem sedenju v pisarnici. Ali pravi njegov recept je bil ta: „Človek jej počasi in žveči dobro!“

Gladstone je rekel vsakemu, ki ga je le hotel poslušati, da vsak košček jedi on prežveči šestintridesetkrat!... No, kako pa opravlja to delo naš današnji moderni človek! Poglejmo ga! V usta vrže lep kos jedi, pritrsne na tiste svoje zobe tje na pol dvakrat, trikrat, jo prevrže parkrat tje in sem po ustih, jo zalije s krepkim požirkom pive ali vina, da zdrzne lože naprej, in na to zažene, zapodi vse skupaj dol! Na, tu imaš želodec, delaj, kuhaj in glej, da to dobro premelješ! Saj si me opominjal, naj ti kaj dam. „Kaj pa je to?“ si misli želo-

dec. „Kaj bo zdaj, kaj začnem, kako zmeljem to?“ Ta se pa dolgo ne norčuje in tudi ne premišljuje kako in kaj, ker preveč se mu zaupa. Njegova mašina dela le, če vdobi zdrobljene, dobro prežvečene in se slino pomešane jedi. Debelih „falovsov“ ne mara. Nestesanih, neprebavljivih kosov v pivo in vino namočenih ne sprejme v svojo delavnico. Njegov mlin je prešibek za tako žito. Stopa je to premalo obdelala. Kaj storiti? On riblje in riblje poslano mu materijo, mlati, obdeluje in predeluje kakor more ter premetuje kos za kosom iste, da bi je h koristi pripravil. Ko pa malo ali nič ne opravi, pošlje vse skupaj naprej. Dosti melje, malo moka. „Le dol, le dol“, pravi, „to ni za me“. Zdolaj v črevah je vsa ta zmes zopet brez koristi, ker ne more oddati redilnih snovi in je pripravne storiti životu. Taka zmes le draži, malo ali nič pa ne krepča, ter telo bolj mori nego hrani.

Ni čudo, da ti vsaka druga, tretja oseba toži o slabem prebavljanju, o boleznih v želodcu, o omotici v glavi, o močni občutljivosti, slabi krvi, pomanjkanju spanja, nejevolji, zdražljivosti itd. Ze stari ljudje so imenovali želodec: „Očeta slabosti“.

Modri Bog je telo tako ustvaril, da hrano povziva počasno in v malih koščkih. Prvi pogoj je, da se jed v ustih z

dobrim zvečenjem razpusti, se slinami pomeša in da je več časa v želodcu ter istega vabi in prosi k natančnemu mljenju in obdelovanju. V tem je telesno ohranjenje. „Jej počasi in žveči dobro!“

Za to delo vzemi si čas! Le jed ohrani človeka in življenje je prvi pogoj. S tem si ohraniš telo zdravo, krepko in malo občutno. Kdor hoče dolgo živeti, naj je počasi. Navada je navada. Čudno se ti zdi in marsikdo se bo smejal, prežvečiti jed šestintridesetkrat! Nečeš toliko, stori vsaj približno. Začni in spoznal boš kmalu, kaj to koristi. Jed pol premeta, je že pol prebavljena, že pol v krvi.

O kakšna neumnost je torej pri jedi hiteti, kos za kosom, „falovs“ za „falovsom“! Kakšna neumnost je vsak košček jedi zalivati z vinom! Kakšna nespamet je na vsak grizljivej mesa kozarec obračati! Kakšna neprevidnost je vpiti nad otroci: „Jej hitro! hiti! kaj ješ tako počasi! kedaj pojdeš v šolo! kedaj sneš!“

Še železni stroj se zbrusi, pokvari in ustavi, ne pa želodec!

Jej počasi in prežveči šestintridesetkrat!

„Krojaška zadruga“

Gorica,
Gosposka ulica št. 7.

Ravno došle

so zadnje novosti raznega krojnega blaga za spomladansko in letno sezono, kakor: Volne, perkal, Oksfort, Batist, satin, Zefir, svilo za prati, Tennis, Pique bele in barvane. — Moška sukna po vsaki ceni in veliki izbiri. — Nadalje ima bogato zalogo platna, Chiffona in prtonine, hlačevine, volnene odeje, kovtrov, bombaževine, žepnih rut, robcev, ovratnikov, naprsnikov in raznih drobnin.

Preproge, zagrinjala in pogrinjala iz volne in bombaževine. — Tudi se se naznanja slavnemu občinstvu, da se razproda vse od prejšnjih sezon zaostalo blago pod lastno ceno.

Na zahtevo stranke pošiljajo se uzorci poštnine prosti hitro in točno.

Konečno se naznanja slavnemu občinstvu, da so cene tudi vsemu novemu blagu tako nizke, da se ni bati nikake konkurence!

Cene so stalne!

Zdaj se nudi rojakom v mestu in na deželi prilika za pošteno in solidno postrežbo!

Andrej Mikluš

ključavničarski mojster, priporoča slavnemu občinstvu svojo delavnico v ulici Vetturini št. 6. Prevezema vsakovrstna v to stroko spadajoča dela po poštenih cenah.

Anton Kuštrin

Gosposki ulici h. števil. 25,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih unjmanje po 5 Kg. na vse kraje.

PETER COTIČ

čevljarjski mojster
v Gorici, Gosposka ulica št. 14.
priporoča svojo delavnico.

Karol Draščik,

Pekovski mojster na Kornu v Gorici

odlikovan z častno diplomom najvišjega priznanja jubilejne razstave na Dunaju l. 1898. in v Gorici na razstavi l. 1900 s zlato svetlinjo izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejega, za nove maše in godove, kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Priporoča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najuljudneje.

Krojaška mojstra Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. Jerneja Kopača

izdelujeta vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa ž. duhovščini za obilna naročila.

Viktor Toffoli

v Gorici, via Teatro št. 20
(na stari pošti)

velika zaloga oljkinega olja iz najugodnejših krajev.

Jedilno . . . kr. 40	Corfu . . . kr. 56
„ boljše „ 44	Bari . . . „ 60
dalmatinsko „ 48	Lucca . . . „ 70
istrijsko . . . „ 56	Nizza . . . „ 80

Priporoča se preč. duhovščini za naročbo olja za cerkv. svetilke.

Odlikovana delavnica!

ANT. KRUSIČ,

krojaški mojster v vrtni ulici 26.

Priporoča se sl. občinstvu v mestu in na deželi, posebno č. duhovščini. — Ima bogato zalogo blaga vsake vrste in za vsaki stan, ter opozarja na ravno došlo sveže pomladansko blago, lastni izdelek gotovih oblek in površnih sukenj. Cene prav solidne!

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo

prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevga mlina v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf.) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užigalice. — V zalogi se dobè tudi testenine tvrdke Žnidaršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semeniški ulici h. št. 1.
(v lastni hiši.)

V odlikovanem fotografskem ateljeju

Anton Jerkič,

v Gorici,
Gosposka ulica št. 7
drugo nadstropje

izdelujejo se vsa v fotografsko stroko spadajoča dela v najmodernejšem štilu in neprekosljivo natančnostjo po jako zmernih cenah; priporoča se tudi v izdelovanje krajevnih in drugih rasglednic, ki so prisnane kot najlepše.

Z odličnim spoštovanjem se priporoča

Ant. Jerkič,
fotograf.

Priporočilo.

Podpisani se priporočam slav. občinstvu in svojim rojakom za obilna naročila svoje nove delavnice v lastni hiši na Kolehah pri Kojsem. Izvršujem vsakovrstne obleke ter imam v zalogi raznega sukna, hlačevine in izgotovljenih srajc. Vsako naročilo se izvrši točno in po celo nizkih cenah!

A. Mavrič, kroj. mojster.

Lekarna

Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žel kapljice z znamko sv. Antona Padovanskoga.

(Varstvena znamka)

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — Okrepé belodec, storé, da agine v kratkem času omotica in životna lénost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenici 60 vin.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. Za naročitve in pošiljatve pa jedino le v lekarni

CRISTOFOLETTI
v Gorici.

Teodor Slabanja, srebrar,

v Gorici, ulica Moreli 12,

priporoča prečast. duhovščini za izdelovanje cerkvenih posod in orodja. Pripravo cerkvenega orodja olajšuje revnim cerkvam s tem, da daje tudi na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalec sam lahko določi.

Velika zaloga šivalnih strojev vsake vrste za šivilje, krojače in čevljarje.

Edino zastopstvo

Pffafovih šivalnih strojev,

kateri so svetovno znani na trpežnosti in dobroti, ter so najsposobnejši za vsake vrste del, kakortudi za vezanje, rekamiranje, so edini, ki se jamčijo za 10 let.

Konkurenca je pri nas izključena in nemogoča!!

V zalogi imamo tudi

BURSKA DVOKOLESA

ter

angleške „Helikal Premier“, in „Regent“.

Cena je od 180 K naprej.

Prodajata tudi slamoreznice in stiskalnice, puške in samokrese vsake vrste. Komat šivank za šivilje stane v Gorici le 70 v. Edina meh. delavnica za popravo šivalnih strojev in dvokole

Za obilno naročbo se priporočata sl. občinstvu udana

Saunig & Dekleva,
ulica Municipio št. 1.

